

Maa- ja metsätalousvaliokunta
Ympäristövaliokunta

Turtola 13.6.2022

mmv@eduskunta.fi
yv@eduskunta.fi

Maa- ja metsätalousvaliokunta 14.6.2022 klo 10.00, asia E 72/2022 vp
Tiedoksi: Ympäristövaliokunta

LOHIKIINTIÖ vuodelle 2022 on historiallinen. Pääaltaan ja Pohjanlahden kiintiö on historiallisen pieni 63.811 lohta. Lohenkalastus kiellettiin Itämeren pääaltaalla. Vaikka kiintiöt jaettiin vanhaa suhteellista vakautta noudattaen, jäi todellinen kalastusmahdollisuus vain Ruotsille ja Suomelle. Kokonaisuutena arvioiden on siirrytty taas askel lähemmäksi kutuvaltioperiaatetta, mutta ei likikään kantakohtaiseen kalastukseen.

Suurimman alkuperävaltion Ruotsin kiintiö on 20.790 lohta. Tämä sisältää edelliseltä vuodelta siirretyt 2.916 lohta. Suomen kiintiö, sisältäen edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneet 2.683 lohta, on Pohjanlahden osalle 19.171 lohta. Tässä näkyy konkreettisesti se korotusautomaatti mihin kiinnitimme automaattia säädettäessä huomiota. Kiintiö jää aina vajaaksi, ja vajaaksi jäänyt lisätään seuraavan vuoden kiintiöön.

Oman kiintiönsä lisäksi Suomi vaihtoi Tanskalta 7.962 lohta, joten Suomen kiintiö Pohjanlahdelle on 27.133 lohta. Se on suurin kiintiö kahdeksaan vuoteen. Suomenlahdelle Suomi sai 8.486 lohen kiintiön. Suuri osa Suomenlahdenkin saaliista on Perämeren jokien lohia.

Näiden kiintiöiden ulkopuolella kaupalliset kalastajat pyytävät em. lisäksi n. 6.000 lohta "jokialueilla". Kaupallisten kalastajien kalastusmahdollisuus on nyt yli 40.000 lohta.

On tietysti positiivista, että lohen merikalastus on nyt alkuperävaltioiden Ruotsin ja Suomen käsissä. On silti muistettava, että lohta kalastetaan yhä sekakantoina. Ruotsi on alkuperämaana Suomea huomattavasti merkittävämpi, joten on syytä kysyä, miksi Suomen kalastusmahdollisuus on Ruotsia suurempi. Syynä ovat siirrettävät kalastajakohtaiset kiintiöt. Ne ovat myytävissä olevia **optioita**. Maksimomallalla lohisaaliin MMM haluaa turvata näiden optioiden arvon.

Suomen kansallisen lohi- ja meritaimenstrategian (Valtioneuvoston periaatepäätös 16.10.2014) mukaisesti Suomen lohikiintiö jaettiin v. 2017 kalastajakohtaisina kiintiöinä kaupallisille kalastajille. Toisin kuin lohi- ja meritaimenstrategiassa päätettiin / sovittiin, toimijakohtaisista kalastuskiintiöistä (1048/2016 3.11 §) tehtiin **SIIRRETTÄVIÄ** (siirrettävä käyttöoikeus 1048/2016 3.10 §).

Kiintiöjärjestelmä (TAC) on tehty kalaston suojelemiseksi. Kun Suomen toimijakohtaisista kiintiöistä tehtiin siirrettäviä, MMM:n elinkeinokalatalousosasto teki niistä varsinaisen kalastuselinkeinon rinnalla toimivan **varallisuusarvoisen optiojärjestelmän**.

Näin luodun varallisuusarvon vakaus perustuu täysin Suomen kansallisen lohikiintiön kokoon. Jos ja kun lohikiintiö pienenee, myös toimijakohtaisten kalastuskiintiöiden markkina-arvo pienenee. Pitäköseen luomansa optiojärjestelmän markkina-arvon korkealla ja elinkeinokalastajat tyytyväisinä, MMM joutuu toimimaan Suomen kansallisen lohikiintiön lisäämiseksi, mikä on **täysin ristiriidassa kiintiöjärjestelmän suojellisten tavoitteiden kanssa**.

Kun Itämeren pääaltaan maat joutuivat luopumaan lohenkalastuksistaan kokonaan v. 2022, Suomi lisäsi lohenkalastusmahdollisuuksiaan niin, että Suomen tämänvuotinen kokonaiskiintiö 35.619 kpl (Sub.Div. 22-32) on nyt **62 %** koko Itämeren alueen 57.378 lohen kalastusmahdollisuudesta.

Suomen suhteellisen vakauden periaatteen mukainen prosenttiosuus Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden (Sub.Div. 22-31) lohenkalastuksista on 25,8 %. Tämän vuoden kiintiöksi Suomen ahmimat 27.133 lohta on **42,5 %** Itämeren pääaltaan ja Pohjanlahden kalastusmahdollisuudesta. Tämä tarkoittaa lähes **65 %:n (!)** kasvua Suomen suhteelliseen kalastusmahdollisuuteen Pohjanlahdella.

Lohenkalastuskiintiöistä on tehty merikalastajille rahanarvoinen omaisuus. Samaan aikaan MMM kiistää laittomin perustein (lohiregaali) jokivartisten rannanomistajien ikäikaiset kalastusoikeudet ja puhevallan Tornionjoen loheen. Jokiseuralla ei ole minkäänlaista mahdollisuutta saada/antaa tarkempaa tietoa tilanteesta, koska MMM:n jakamat toimijakohtaiset kalastuskiintiöt on julistettu **SALAISIKSI (!)**.

Jokiseura muistuttaa Eduskuntaa siitä, että kiintiöjärjestelmä on tehty kalakantojen välttämättömän suojelun vuoksi. Rannikkokalastus on suurimmalta osin sekakantakalastusta, jossa saaliiksi joutuu myös Perämeren jokien heikkoja luonnonohikantoja ja heikkoja osakantoja. Eduskunnan olisi syytä toimia kaikkien kansallisia lohikiintiöitä (TAC) kasvattavien elementtien lopettamiseksi, ja puuttua kotimaassa salattuun optiokauppaan lopettamalla keinottelun Suomen kansallisella lohikiintiöllä.

Kannatamme lohenkalastuksen täyskieltoa Itämeren pääaltaalla ja NEUVOSTON ASETUKSEN (EU) 2021/1888 mukaisia kiintiöitä kaupalliseen lohenkalastukseen vuodelle 2023. Lisäksi katsomme, että Suomen on pidättäydyttävä lisäkiintiöiden vaihdosta niinkuin kansallisessa lohistrategiassa asiasta on sovittu.

Tornio-Muoniojokiseura ry

Kalervo Aska pj.

